

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทรรศนะของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาภาพสินธุ์ เขต 1 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือเครื่องใช้ในการวิจัย
3. วิธีสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาพสินธุ์ เขต 1 (2548 : 7) จากสถานศึกษา 203 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 203 คน ครูผู้สอน จำนวน 2,747 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2,115 คน รวมทั้งหมด 5,065 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ โดยถ้า ประชากรมีจำนวนเป็นหลักร้อย ใช้กลุ่มตัวอย่าง 15-30 % ถ้าประชากรมีจำนวนเป็นหลักพัน ใช้กลุ่มตัวอย่าง 10-15 % (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 38) แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 515 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน (15 % ของประชากร) ครูผู้สอน จำนวน 274 คน (10 % ของประชากร) และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 211 คน (10 % ของประชากร) โดยมีขั้นตอน การสุ่ม ดังนี้

1.2.1 จำแนกตามสถานภาพและเขตอำเภอ

1.2.2 ใช้เกณฑ์ร้อยละเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตอำเภอ ดังนี้

1) ใช้เกณฑ์ 15 % เทียบสัดส่วนจำนวนผู้บริหารสถานศึกษา จากประชากร จำนวน 203 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

2) ใช้เกณฑ์ 10 % เทียบสัดส่วนจำนวนครูผู้สอน จากประชากร จำนวน 2,747 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 274 คน

3) ใช้เกณฑ์ 10 % เทียบสัดส่วนจำนวนคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน จากจำนวนประชากร 2,115 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 211 คน

1.2.3 ใช้วิธีการเทียบสัดส่วน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอำเภอ ดังตารางที่ 1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	อำเภอ/ กิ่งอำเภอ	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง			รวม
		ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน	คณะ กรรมการฯ	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน	คณะ กรรมการฯ	
1	เมือง	77	1,239	813	11	124	81	216
2	กมลาไสย	41	348	441	6	35	44	85
3	ร่องคำ	10	591	114	2	59	11	72
4	คอนจาน	16	168	213	2	17	21	40
5	สหัสขันธ์	38	206	366	6	20	37	63
6	สามชัย	21	195	168	3	19	17	39
รวม		203	2,747	2,115	30	274	211	515

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือเครื่องใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามระดับพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Five Rating Scale) คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

3. วิธีสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยสังเคราะห์จากกรอบแนวคิด มีขั้นตอนในการดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวกับ พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale)
3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมสาระตามกรอบแนวคิด
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจากคณะกรรมการที่ปรึกษาแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหาความชัดเจนของภาษาซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้แก่

5.1 นายสุภาพ ถิตย์สมบูรณ์ วุฒิการศึกษา ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหลุมข้าวนาดี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ พิจารณาด้าน พิจารณาด้าน โครงสร้างเนื้อหา

5.2 นายทวีชัย ประสิทธิ์ดา วุฒิการศึกษา ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ครูโรงเรียนคงพยุงสงเคราะห์ กิ่งอำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ พิจารณาด้าน โครงสร้างเนื้อหา

5.3 นายประสงค์ สกุลซึ้ง วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การวัดผลประเมินผล การศึกษา) ครูชำนาญการ โรงเรียนหนองบัว อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ พิจารณาตรวจสอบเครื่องมือด้าน โครงสร้างที่ใช้ในการวิจัย

5.4 นางเยาวลักษณ์ ศิริรักษ์ วุฒิ ศษ.ม. (การวัดและประเมินผลการศึกษา)
ครู โรงเรียนบ้านหนองงูใหญ่ กิ่งอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ พิจารณาตรวจสอบเครื่องมือ
ด้านโครงสร้างที่ใช้ในการวิจัย

5.5 นางไพรวรรณ เครือวรรณ วุฒิการศึกษา กศ.ม. (ภาษาไทย)
ครูชำนาญการ โรงเรียนอนุคุณนารี อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ พิจารณาตรวจสอบ
ด้านการใช้ภาษา

6. ในการนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ได้ดำเนินการดังนี้

6.1 ขอนหนังสือแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม

6.2 นำแบบสอบถามและแบบประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาด้วยตนเอง
พร้อมทั้งให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็น

6.3 นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์และปรับปรุงแก้ไข
ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

6. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอน
และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่อำเภอนามนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จำนวน 60 ชุด

8. นำแบบสอบถามที่ได้จากการนำไปทดลองใช้ไปหาค่าความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตามวิธีของครอนบาค
(Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .968

9. เมื่อได้แบบสอบถามที่มีค่าตามเกณฑ์และตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำไป
เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือ ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวนของแต่ละโรงเรียนและนัดหมายวันที่จะมาขอรับแบบสอบถามคืน โดยการส่งและรับแบบสอบถามด้วยตนเอง
3. กรณีที่ไม่ได้รับแบบสอบถามคืนครบตามจำนวน ผู้วิจัย ไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง จนครบทุกโรงเรียน

5. การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน
2. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบแล้วและมีความสมบูรณ์ ดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99)

ระดับความคิดเห็น	มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
ระดับความคิดเห็น	มาก	ให้	4	คะแนน
ระดับความคิดเห็น	ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ระดับความคิดเห็น	น้อย	ให้	2	คะแนน
ระดับความคิดเห็น	น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน
3. นำคะแนนที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์
4. วิเคราะห์ข้อมูลระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยดำเนินการดังนี้
 - 4.1 ข้อมูลตอนที่ 1 วิเคราะห์หาความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) จำนวนสถานภาพ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ข้อมูลตอนที่ 2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเปรียบเทียบเกณฑ์การให้คะแนน โดยใช้เกณฑ์การประเมินตามวิธีการ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

4.3 ข้อมูลตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดนำมาวิเคราะห์เนื้อหาและแจกแจงความถี่ คำนวณหาค่าร้อยละ ของข้อเสนอแนะแต่ละด้าน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางความถี่ประกอบคำบรรยาย

5. เปรียบเทียบระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยใช้สถิติ F - test (One - way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของ Scheffe'

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติที่ใช้หาค่าคุณภาพของเครื่องมือ

หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 101) ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

S_i^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวม

6.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

6.2.1 ร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 104)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

6.2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย $\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

6.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

 $\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

N แทน จำนวนคนทั้งหมด

6.2.4 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA)

$$\text{สูตร } F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F	แทน	ค่าที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบ F เพื่อทราบนัยสำคัญ
MS_b	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (Mean square between groups)
MS_w	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม (Mean square within groups)

